TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI Sınıf-9

OGM MATERYAL
ORTAÖĞRETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

KONU CUMHURİYET DÖNEMİ'NDE DURUM HİKÂYESİ METİN İNCELEME

ANTON ÇEHOV

Rus edebiyatının önemli yazarlarındandır. Olay yerine durum ağırlıklı hikâyeler yazmıştır.

Durum hikâyesinin dünya edebiyatındaki temsilcisidir. Realizmin etkisiyle eserler vermiştir.

Hikâyelerinde genellikle sıradan insan tiplerine yer verir. İnsan sevgisi ve doğa en önemli temalarıdır.

MEMURUN ÖLÜMÜ

Eserde yazar, tiyatroda oyun izlerken hapşırdığı için başkasına zarar verdiğini ve kabalık yaptığını düşünen bir insanın yaşadığı pişmanlık ve bu pişmanlığı karşısında affedilme isteğini anlatmıştır.

Yazar, eserinde bir olayın değil; bir duygunun, durumun üzerinde durmuştur. Çerviakov adlı kahramanın memur olması ve bir amirin üzerine hapşırmasıyla memur amir ilişkisini ironik bir dille anlatmıştır.

Eserde insan ilişkilerinden, birbirlerinin duygu ve düşüncelerini anlayamayan insanlardan ve bu insanların duygularından bahsedilmiştir.

Çok hassas ve nazik olan Çerviakov'un onun kadar duyarlı olmayan Birizjalov'dan özür dilemek için gösterdiği çaba ve bu çabanın karşılıksız kalması eserde işlenmiştir. Çerviakov her seferinde biraz daha sert ve kaba bir davranışla karşılaştığı için daha fazla üzülmüştür. Tek isteği affedildiğini nezaketli bir şekilde duymaktır.

Ama her seferinde terslenmiş, hatta kovulmuştur. Evine gitmiş ve üzüntüsünden ölmüştür. Kahramanın ölümü biraz abartı gibi gelse de bir insanın üzüntüden ölmesi mümkündür.

Bu eserde de hassas bir insanın kendini anlatamamasının ve bağışlandığını duyamamasının kişide oluşturduğu duygunun üzerinde duruluyor.

SORULAR

SORU 1:

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "doğru" sözcüğü isim görevinde kullanılmıştır?

A) Yağışın akşama doğru etkisini artırması bekleniyor.

B) Doğru işi yapmak işleri doğru yapmaktan daha önemlidir.

C) Doğru söylüyorsun ama kazın ayağı öyle değil.

D) Bunları daha sonra ele almak bence daha doğru.

E) İki tarafından dere geçen yoldan köye doğru yürüdüm.

Cevap: D

SORU 2:

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soyut isim vardır?

A) Böyle sabahlarda, daha gün doğmadan, anası yayığın ilk tereyağı topağını ona verirdi.

B) Sadece asker ve subaylarla değil cephane, erzak ve hayvanlarla da dolu olan Gülcemal adlı vapur yüzen bir şehir gibi uzaklaşmaya başladı.

C) Halının üzerinde bağdaş kurup aklından ertesi gün yapılacakları geçiriyordu.

D) Köşeyi dönerken rastladığım bir duvar resmi sanki büyüdüğüm sokağın kuş bakışı bir çizimiydi.

E) Odaya, açık pencerelerden dalga dalga sıcak bir rüzgâr giriyor ve yüzlerimize bahçedeki çiçeklerin kokusunu ulaştırıyordu.

Cevap: C

SORU 3:

Çizgi romanın masal türü ile benzeyen yönlerini yazar şöyle açıklamıştır ( ) "Çizgi romanlar romantik çocukluğun resimli masalları mıydı ( ) masallarını yitirmekte olan çocukluğu besleyen deve gücü, tazı hızı şerbeti mi ( )" Çizgi roman ( ) biçimi, yapısı ve işlevi açısından masalla ilişkilendirilmekte ( ) Bu yüzden çizgi roman için masalın yerine ikame edilmiş resimli edebiyat denebilir.

Bu parçada yay ayraçla belirtilen yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisinde verilen noktalama işaretleri getirilmelidir?

A) (;) (?) (?) (;) (.)
B) (;) (,) (?) (;) (.)
C) (:) (,) (?) (,) (.)
D) (.) (,) (?) (;) (…)
E) (:) (,) (?) (;) (.)

Cevap: E